

כְּתָלֵת הַجְבֵּהַ وَالْعَرَبِيَّةُ لِلتَّغْيِيرِ سِיעַת חַד"ש - תַּע"ל

5 יוני 2023

דרישות חד"ש-תע"ל מראש הממשלה בעניין הפשיעה

מוגש בזה מסמך הדרישות של חד"ש-תע"ל בעניין המאבק בפשיעה אשר פותח לקראת הפגישה ביום 5 ביוני 2023 אליה הוזמנה הסיעה על ידי ראש הממשלה מר בנימין נתניהו.

הקדמה ועקרונות מנחים

90 ערבים נרצחו בשנת 2023, מתוכם 83 אזרחים, ביניהם 6 נשים ו-7 תושבים מירושלים המזרחית. לצד האובדן הכבד הזה בחיי אדם, הכרחי להזכיר גם את אלפי הפצועים שחבר עליהם עולמם ונידונו ביחד עם משפחותיהם לשנים ארוכות של התמודדות וניסיונות שיקום, את הירי היום-יומי בערים ובכפרים שמדיר שינה מעיני רבים ובראשם ילדים ותינוקות שיגדלו לחשוב שאין מציאות אחרת, את תופעת דמי החסות שתפחה לממדים של מכת מדינה ומחרכת את עולמן של משפחות רבות וגוררת אותן בעל כורחן לבחירה בלתי אפשרית בין חיים לבין התקיימות בכבוד.

זה גם המקום והעיתוי הנכונים להזהיר מעלייה באלימות נגד נשים, ומהעלייה הצפויה במעורבות ארגוני הפשיעה בפוליטיקה המקומית לקראת בחירות מוניציפליות קרבות ובאות, ולדרוש לתת את הדעת גם בעניין זה.

לקראת הישיבה המתוכננת עם כבוד ראש הממשלה קיימה סיעת חד"ש-תע"ל סבב התייעצויות עם מומחים, נציגי ציבור, אקדמאים וגורמי מקצוע והערותיהם החשובות נלקחו בחשבון בעת גיבוש רשימת הדרישות שתוצג להלן.

בתחילת שנת 2019 הורה ראש הממשלה מר בנימין נתניהו על הקמת וועדת מנכ"לים להתמודדות עם הפשיעה והאלימות בחברה הערבית לאחר גל מחאה גדול שהובילה מנהיגות האוכלוסייה הערבית, המלצות ועדת המנכ"לים האמורה שהתקבלו בשנת 2020 הנחו את עבודת הממשלה הקודמת בקביעת תוכניות לטיפול בפשיעה בחברה הערבית. כפי שיתואר בדרישות בהמשך מסמך זה, מבוקש להמשיך את הקו שהמלצות ועדת המנכ"לים ינחו גם את הממשלה הנוכחית במאבק הכולל לטיפול בפשיעה.

כהקדמה לדרישות הקונקרטיות נציין כי אנו סבורים שחובה להתגבר תחילה על המשוכה הקשה מכל; שנושא כה חשוב זה מופקד בידי שר שהציבור משוכנע ובצדק שאין בו את הרצון או היכולת לטפל בנושא הזה בלב שלם ונפש חפצה ואינו רואה בו כתובת כלל. נהפוך הוא, עצם הפקדת חיינו בידיים של אותו שר מעיד בעיני רבים ובצדק שהנושא נשמט מסולם העדיפויות של הממשלה ואת זה חובה לשנות.

כְּתֵלֶה הַיְעֵרִיָּה לְלִיגֵיָּה סִיעַת חֲדָשׁ – תַּע"ל

להלן דרישות סיעת חדש-תע"ל לביצוע באופן מיידי כחלק מתוכנית חירום ארוכת טווח:

1. **החלטת ממשלה בעניין האלימות והפגיעה בחברה הערבית לרבות הצהרת כוונות**
2. **הקמת ועדת שרים לטיפול בפגיעה בראשות ראש הממשלה** – ועדת השרים תהווה כתובת מקצועית וברורה לחברה הערבית ונציגיה בכנסת. ראש הממשלה יעמוד בראש הוועדה, יציג תוכנית מפורטת וסדורה, יקבע את הנושאים שעל סדר יום הוועדה, יקבע את סדר הפעולות, יקבע יעדים מדידים ואת הזמן המוקצב להשגת כל יעד וחלק תפקידים ואחריות.
3. **מינוי אחראי (פרויקטור) וקביעת מערך בקרה, מעקב ופיקוח בראשות גורם מטעם ראש הממשלה** – לצורך הצלחת האמור בסעיף 2 אנו דורשים לקבוע מערך בקרה ומעקב באמצעותו תבוצע סקירה והסדרה של התקדמות התוכניות שיחלט עליהן, אופן ביצוען, זיהוי התחומים שבהם יש לערוך ולהתניע שינויים מתבקשים. בראש מערך הבקרה והפיקוח יעמוד אדם מטעם ראש הממשלה שבין תפקידיו יהא לעמוד בקשר שוטף ורציף עם מנהיגות האוכלוסייה הערבית. מבוקש שראשי רשויות, נציגי ציבור ומומחים מהחברה הערבית יהיו חלק ממערך הבקרה והמעקב.
4. **מצוקת הדיור והקרע** – במסגרת טיפול בגורמי העומק ומחוללי הפגיעה נדרש פתרון רחב בתחום התכנון והבנייה, ביטול חוק קמיניץ והכרה בכפרים בלתי מוכרים בנגב.
5. **הקמת רשות סטטוטורית מתוקצבת במשרד ראש הממשלה לטיפול בפגיעה מאורגנת ועבריינות חמורה** - יש להקים רשות לטיפול בפגיעה מאורגנת במטרה להבטיח עקביות, המשכיות, מעקב וסנכרון לאורך השנים ללא תלות בממשלות המתחלפות.
6. **ביטול "המשמר הלאומי"** - היות ולמשטרה תפקיד בלעדי באכיפת החוק, כל גוף אחר שיואצלו לו סמכויות שיטור ואכיפה לא ישרת את האינטרסים שלנו כחברה ואף ישג מטרות הפוכות. על כן דורשים לבטל את מערך המיליציות המתוכנן, ולחילופין, ככל ויוקם להוציא ממטריית סמכויותיו כל נושא הקשור לחברה הערבית.
7. **משטרה** - בטווח המיידי, על המשטרה לפעול לאיסוף הנשק ומניעת זליגתו והברחתו מבסיסי הצבא. לטווח הארוך, אנו דורשים תוכנית סדורה לשינוי התפיסה שבלב פעילות המשטרה והיחס שלה כלפי האוכלוסייה הערבית מתפיסה ביטחוניסטית לתפיסה אזרחית משרתת.
8. **ייצוג אקדמאים, מומחים ונציגים מטעם ועד ראשי הרשויות הערביות בכל צוות עבודה שיוקם לטיפול בנושא הפגיעה** - מתוקף הראיה והנחת העבודה שלנו שטיפול בפגיעה בחברה הערבית חייב להיות בדיבור ועבודה עם החברה הערבית ולא עליה מבוקש לקבוע ייצוג של אקדמאים, מומחים ונציגים מטעם ועד ראשי הרשויות הערביות בכל צוות עבודה שיוקם לטיפול בנושא הפגיעה.

כְּתָלֵת הַיָּמִין וְהַשְּׂמֵאל לְתִיבּוּל סִיעַת חֲדָשׁ – תַּע"ל

9. הקצאת תקציבים לרבות פטור ממצ'ינג לתוכניות המיועדות למניעה ושיקום צעירים - לצורך עמידה ביעדים שייקבעו דרוש תקצוב נאות לכלל התוכניות והצעדים לרבות הכרזה על תוכניות מסוימות שעיקרן מניעה ושיקום כתוכניות בעלות עדיפות לאומית ולגביהן יקבלו הרשויות המקומיות הערביות פטור ממצ'ינג.

10. הפעלת תוכניות בינמשרדיות לליווי וטיפול באלפי פצועים ובני משפחותיהם ושיקום משפחות הנרצחים

11. תוכנית סדורה להגנה על ראשי רשויות ומניעת השתלטות ארגוני הפשיעה על מכרזים ברשויות המקומיות - לקראת הבחירות המוניציפליות הקרבות ובאות דרושה תוכנית שתספק הגנה לראשי רשויות מאוימים ותבלום השתלטות ארגוני הפשיעה על מכרזים ברשויות המקומיות.

12. טיפול בתופעת השוק האפור והשלכותיה -

א. הנגשת שירותי הבנקאות ביישובים הערביים והקלות בעניין אישור משכנתאות לאוכלוסייה הערבית.

ב. הקמת קרן ייעודית בעלות של 3 מיליארד ש"ח לטיפול בחובות השוק השחור.